

A népszerűség biztositják Budapest rendjét

A polgár- és munkásörsegek együttes munkájának szép eredménye, hogy a fővárosban fokozatosan szilárdul a közbiztonság. A rend fenntartása különben ma erős és életrevaló szervezettel gazdagodott: ma esküdt fel ugyanis „Budapest Állandó Védőserege”-nek első százada, az első száz ember a 6000 főre tervezett seregből. A derék polgár- és munkásörseg is kitesz magáért, éjjelente cirkáló őrszolgálatot látatnak a főváros utcáin, főként a kültereken, ahol leginkább kísérik meg a rendbontók a köznyugalom háborítását. A főváros környékén is konszolidálódnak az állapotok. A legtöbb városban és községben teljes már a rend és csak igen elvétve akad egy-két kétes elem, amely fosztogatással kísérletezik. A rend fenntartásának erős közegai a környéken a vasuti őrségek, melyek fáradhatatlanul résen vannak. A múlt éjszakán csak Újpesten és Rákospalotán történt fosztogatás. Több vaggont törtek fel a pályaudvarokon, de a gyorsan helyszínen termő katonaság lefegyverezte a fosztogató csőcseléket és megmentette a rablott holmit.

Felesküdt Budapest állandó védőseregének első százada

A főváros rendjének biztositására tudvalevően 6000 főnyi védősereget szerveznek, mely a későbbi magyar milícia alapja lenne. A szervezés munkája, melyet *Ferenczy* volt vezérkari százados és *Wagast József* rendőrfogalmazó végeznek, lendülettel és eredményesen folvik. A védősereg katonáinak egyenruhája egyelőre a régi uniformis marad. Ismertető jelük a régi rozetta helyén *zöld rózsza és zöld karszalag* „Budapest Állandó Védőserege” körirással. Az új őrseregnek két központi őrsége lesz: a Károly-laktanyában és az Üllői-úti kaszárnyában, amely két helyen majd egy-egy zászlóalj állomásozik. Minden kaszárnyában lesz egy kerékpáros szakasz huszonöt emberrel, egy lovas szakasz szintén huszonöt emberrel és egy géppuskás szakasz, valamint két-három kocsis és egy teherautó, hogy veszély esetén a légénység gyorsan szállítható legyen. A fegyverzet ideiglenesen karabély és revolver.

A védősereg első százada ma délután négy órakor szép ünnepség keretében már fel is esküdt a *Ferenc József*-téren. Az ünnepies eskütételre megjelent gróf *Batthyány Tivadar* belügyminiszter és *Linder Béla* hadügyminiszter is. A védősereg első százada a volt közös 38-ik gyalogezred zenekarának vezetése mellett vonult ki a térre, ahol *Linder Béla* hadügyminiszter intézett hozzájuk rövid beszédet, amelyben köszönetét fejezte ki a csapatoknak vállalkozásukért és figyelmeztette őket arra a nehéz feladatra, amely rájuk vár. Kérte a védősereget, hogy legyenek fegyvermeztettek és óvják meg Budapest lakosságát a rendezvényektől. Ezután *Batthyány* belügyminiszter olvasta föl az eskümintát, amelyet a légénység hangosan mondott utána. Az eskü elhangzása után *Batthyány* belügyminiszter rövid lelkesítő szavakban hívta fel a légénység figyelmét hivatásuk szép és felelősségteljes voltára, mire a jelenvolt nagyszámú közönség és a katonák élénkelték a himnusz és a szózatot. A katonazenekar pedig rázendített a *Rákóczi-induló*ra, amelynek hangjai mellett oszlott el a közönség.

Linder Béla hadügyminiszter ma a következő parancsot adta ki: Az Önkéntes Őrsereg tisztikara az esküt kezembe letette. Emélfogva elrendelem, hogy mindazon Budapest főváros területén lakó polgárok, akik 1914. év óta a mai napig az Önkéntes Őrseregnél az esküt letették s jelenleg tényleges katonai szolgálatot nem teljesítenek, folyó évi november 9. 10. 11 és 12-én személyazonosságukat igazoló okmányuk felmutatása mellett V., Falk Miksa-utcában lévő Károlyi-laktanyában jelentkezzenek.

A pályaudvarokon

Nap-nap után ezrével érkeznek és utaznak át katonák Budapesten. A pályaudvarok körül zsúfolódva hőmpölyög a nép. Mind katona, fáradi és szürke. Nehéz batyukkal megrakodva görnyednek, de a tekintetükben benne van az a tudat, hogy haza mennek. Haza! Ez viszi őket át minden tolongáson, bajon, koplaláson. Ezért futottak és ezért lógnak a vonat tetőin, meg az ütközőkön. A *Nyugati pályaudvar* előtt orosz foglyok sorakoznak a 46-os villamoshoz, hogy átvigye őket a *Keleti*hez. Végtelen tömegben állnak, mindenütt még hozzátartozók sem lehet megállapítani meny-

nyien lehelnek, mert a várótermek, a perronok, meg a nagycsarnok szétosztják és elnyelik őket. A zsolnai vonathoz ki se lehet jutni. Németek táboroznak százával előtte, csak a vonat teteje látszik ki az emberek mögött, de az is tele van katonákkal. Hogy mikor és merre indulnak — talán maguk sem tudják, mert a huszonhét rendes és az a tiz különvonat, amely ma befutott, nem bírja a felét sem elszállítani. Tegnap 50.000 ember indult és érkezett. Ma még ennél is sokkal többen jöttek. A forgalom lebonyolítását súlyosbítja az is, hogy a vasuti kocsik nagy részét javítás céljából ki kellett vonni a forgalomból, a teherkocsi szerelvények meg anyagszállításra is kellenek. A temesvári vonat szinte recseg az embertömeg alatt s szinte felő, mi lesz, ha elindul. A *Keletinél*, ha lehet, még többen vannak. A brassói vonat tömve, a debrecenire se fér már egy lélek se. Az elutazás láza olyan erős a katonákba, hogy ha a rendeltetési helyük felé induló kocsikra már nem juthatnak, felkapaszkodnak egy helyi vonatra, csak hogy menjenek, csakhogy tovább jussanak. Az érkezőket néhány vezető várja csak. A Vöröskeleszt üditője üres. Most, hogy nincs kilátás kiűntetésre és főhercegi kézfogásra, mással vannak elfoglalva a jótékony hölgyek. Hírük, nyomuk sincs egy pályaudvaron.

A hazatérő katonák fogadása és élelmezése

A hadügyminiszter elrendelte, hogy a frontról hazaérkező katonaságot ünnepélyesen fogadják és élelemmel lássák el. Ezért intézkedett, hogy minden átmeneti vasuti állomáson gondoskodás történjen a hazatérő katonák élelmezéséről és egyben kéri a közönséget, hogy mindenütt szervezzenek katonákból, polgárokból és hölgyekből álló fogadóbizottságot. Budapesten a katonák élelmezését a vasuti állomáson a Vöröskeleszt vállalta magára.

Ugyancsak a katonák élelmezésére szólítja fel a budapesti családokat egy most alakult „katonákat fogadó és ellátó bizottság”, mely felhívja Budapest családait, asszonyait és leányait, hogy legalább egy fehér kenyeret vagy kalácsot süsse nek az érkező katonák részére. Minden fővárosi családra kéthetenként csak egyszer kerülhet a sor, mivel mindennap más utcasort fognak a közönség beosztás szerint erre a nemes célra felkérni. Aki csak teheti, adjon főtt húst, tartós felvágottakat, cukrot, süteményeket, cigarettát, pénzt, hogy minél több örömet szerezzenek derék katonáinknak. Felhívjuk egyben Budapest asszonyait és leányait, hogy heti egy-két óras pályaudvari ételkiosztó vagy ruhajavító szolgálatra cseréval és tüvel jelentkezni szíveskedjenek. Minden résztvevő falragasztok és újságközlemények adnak felvilágosítást. A bizottság, amelynek élén *Marich Jenő* miniszteri tanácsos és *Purjesz Imre* miniszteri megbízott állnak, igazgatója pedig *Nagy Béla* hírlapíró. Rudolf-tér 2. szám alatt rendezte be központi irodáját. (Telefon: Lipótvárosi Demokrata Kör.) Az összes budapesti házak yalasztott bizalmi asszonyok útján sürgősen jelentkezzenek. Szombatra a Lipót-körut házainak családjai kezdik a kenyér, kalács és élelmiszeradományozást a nyugati pályaudvar számára. Bővebbet a falragasztok és külön háziértésük.

A frontról hazatérő katonák fogadását és élelmezését a kormány az ügy fontosságához méltóan, kellő körültekintéssel szervezi. A hadügyminisztérium elrendelte, hogy valamennyi átmenő vasuti állomáson és Budapesten érkező állomásokon állítsanak fel. A hazatérők fogadására minden városban nékből, polgárokból és munkásokból álló bizottságokat szerveznek. Budapesten ezt a szervezést a Vöröskeleszt vállalta. A hadügyminisztérium felkéri azokat, akik a frontról hazatérő katonák méltó fogadtatását biztositó és munkában részt akarnak venni, hogy jelentkezzenek a Vöröskeleszt igazgatóságánál (Andrássy-ut 8. szám alatt), ahol a további utasításokat megkapják.

Országszerte megmozdult a gyűjtés, hogy a frontról hazatérő katonákat élelmiszerekkel fogadjassuk. *Dr. Nagy Ferenc* közlelmezési miniszter felhívást bocsátott ki a fogadtatásra megalakult bizottság nevében és kéri a közönséget, hogy a katonák nyugodt elvonulásának biztositása céljából élelem és ruha biztositására anyagi segítséget nyújtson. Gyűjtőhelyeket állítanak fel, s a befizetéseket úgy itt, mint a postatakarékpénztárnál, valamint a budapesti és vidéki pénzügyintézeteknél elfogadják. Az *Ingyenkenyér Egyesület* nemes lelkesedéssel az elsők között lépett az adományozók sorába, s 50.000 koronát ajánlott fel a hazatérő katonák élelmezésére.

A harc térről hazatérő katonák segélyezésére irányuló akció érdekében a *Cukorgyárosok Orszá-*

gos Egyesülete mai ülésén elhatározta, hogy e célra egymillió koronát bocsát a közélélmezési miniszter rendelkezésére.

A Magyar Vöröskereszt Egylet elhatározta, hogy minden rendelkezésére álló eszközzel és szervezetével segélyre lesz a kormánynak a visszatérő hősök fogadtatásánál és a visszatérőket üdítő-cikkekkel és dohányneművel látja el. Felkéri az egylet a magyar társadalmat és főleg az önkéntes ápolónőket, hogy ezen fogadtatás munkájában segédkezzenek. Jelentkezni lehet a keleti, nyugati és déli pályaudvarokon, délelőtt 10—12 és délután 4—6 óráig az ott szolgálatot teljesítő Vöröskeresztes megbizottaknál.

A Magyar Háziasszonyok Országos Gazdasági Szövetsége elhatározta, hogy részt fog venni a hazatérő katonák élelmezésében és fogadásában.

A ceglédi Nemzeti Tanács helyi bizottsága elhatározza, hogy a ceglédi állomáson átutazó katonákat meleg étellel és dohánynyal látja el.

Rendszeresen szállítják haza az orosz hadifoglyokat

A toloncházban és a Tattersallban elhelyezett orosz foglyok száma a vidéki foglyok felözönlése következtében rendkívüli módon megszaporodott és ilyenformán sürgős hazaszállításukról kellett gondoskodni. Az első transzport, mintegy három-ezer ember, ma reggel indult utnak a józsefvárosi pályaudvarról Körösmező irányában. Megbízható becslések szerint körülbelül százezer fogoly van

még Magyarországon. Ezek szórványosan jönnek a fővárosba egyes vidéki városokból, gyárakból, úgy hogy a rendőrség csak 4—5 órával megérkezésük előtt tudja meg, hogy Budapestre jönnek. A toloncházban meleg ebéddel, káposztával és kenyérrrel látják el a foglyokat, akik különben maguk dicsekednek azzal, hogy a vidéken milyen jól vannak ellátva. Vannak fogolytáborok, amelyek csoportosan jönnek és ezeknek a toloncházba való felvonulása és a pályaudvarra való kivonulása sokszor egészen ünnepélyes színezetűt öli, mert a foglyok több táborban zenekart szerveztek és ennek hangjai mellett folytatják utjukat hazafelé. Tegnap reggel 1500, délután újabb 1500 orosz fogoly indult utnak, *eddig mintegy tizenkétezerrel szállítottak el a fővárosból.*

A dunai flottilla esküje

Ma délben az óbudai kikötőben az *Enns* monitor fedélzetén a dunai hajóraj mintegy kétszáz főnyi legénysége és harminc tisztje letette az esküt a Nemzeti Tanács kezébe. Az idegen nemzetiségű tiszteket és matrózokat ma elbocsátották. A magyar legénység egyelőre Óbudán marad és végzi a hajóknak a fegyverszüneti föltételek alapján való *leszerelését, illetve hat monitornak átadását.* Az óbudai kaszárnyába naponta zárt *osztagokban* érkeznek *Pólából* magyar tengerészek, akik méltánylást érdemlő esetben szabadságot kapnak, hogy hazamehessenek.